

Försäkringsbranschens tjänstepensionsplan FTP

VÄLKOMMEN TILL FTP 2

Genom din anställning omfattas du av Försäkringsbranschens tjänstepensionsplan, FTP 17. Den kompletterar den allmänna pensionen, som består av inkomstpension och premiepension, liksom de ersättningar du får från Försäkringskassan vid sjukdom. Genom din anställning har du även en arbetsskadeförsäkring (TFA) och en grupplivförsäkring vid dödsfall (TGL).

FTP 17 är fastställd genom kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation, FAO och Forena respektive FAO och Akavia samt Sveriges Ingenjörer för Sacoförbundens medlemmar.

FTP är uppdelad i FTP 1 och FTP 2. Födda 1971 och tidigare omfattas i allmänhet av FTP 2. Födda 1972 och senare omfattas av FTP 1 men även födda tidigare kan i vissa fall omfattas FTP 1.

FTP 2 innehåller

- ålderspension
- sjukpension - ersättning vid sjukdom
- efterlevandepension - ersättning till efterlevande vid dödsfall.

Förutsatt att du är fullt arbetsför omfattas du från första anställningsdagen av FTP 2 och tjänstegrupplivförsäkring, TGL. Du omfattas också av arbetsskadeförsäkringen TFA men den beskrivs inte i denna broschyr.

Vad händer när du börjar din anställning?

Är du anställd och ny i FTP 2 eller haft mer än en månads uppehåll från FTP 2 kommer du få brev från Valcentralen. Brevet, som normalt skickas under din andra anställningsmånad, innehåller bl.a. information hur du väljer försäkringsbolag för din FTPK-premie. Du får då också möjlighet att välja till det frivilliga förstärkta familjeskyddet.

Pensionsmedförande lön

Med lön avses i denna broschyr den pensionsmedförande lönen. Det är t.ex. fast årslön förhöjd med ett schabloniserat semester tillägg, utbetalade ersättningar för bl.a. mertid, obekvämt arbetstid och beredskapstjänst, de tre senaste årens genomsnittliga inkomst av rörlig lön liksom beräknat bortfall av rörlig lön vid sjukdom mm. Se FTP-planen för närmare detaljer.

Övertidsersättning och gratifikation är inte pensionsgrundande och inte heller kostnadsersättningar och det oavsett om de är skattepliktiga eller inte.

Vissa ersättningar som är ensidigt beslutade av arbetsgivaren är inte heller pensionsgrundande. I stället ska 10 procent av en sådan ersättning avsättas till en premiebestämd pension.

Den pensionsmedförande lönen är begränsad till 30 inkomstbasbelopp.

Basbelopp 2023

De olika ersättningarna i FTP är kopplade till prisbasbeloppet, det förhöjda prisbasbeloppet och inkomstbasbeloppet. De värden i kronor som anges i broschyren är beräknade med de basbelopp som gäller för 2023.

Prisbasbelopp	52 500 kronor
Förhöjt prisbasbelopp	53 500 kronor
Inkomstbasbelopp	74 300 kronor

Ålderspension

Ålderspensionen består av två delar. Den ena är förmånsbestämd vilket betyder att pensionen blir en viss procent av din slutlön. Den andra delen är premiebestämd och i den beror pensionens storlek på hur stora premier som betalats in och avkastningen på dessa.

Från det att du fyllt 28 år och till och med månaden före din 65-årsdag betalar din arbetsgivare premier till såväl din förmånsbestämda som din premiebestämda ålderspension.

Förmånsbestämd ålderspension

Ålderspensionens storlek är bestämd i procent av din slutlön:

Lönedel i inkomstbasbelopp	Lön kr/mån år 2023	Pension i % på lönedelar
- 7,5	- 46 438	10
7,5-20	46 438-123 833	65
20-30	123 833-185 750	32,5

Tjänstepensionen är en komplettering till den allmänna pensionen vars inkomsttak är 7,5 inkomstbasbelopp. Därför är procentsatserna för tjänstepensionen högre för lönenivåer som ligger över 7,5 inkomstbasbelopp.

För att få full tjänstepension krävs att du arbetat i minst 30 år mellan 25 och 65 års ålder. För varje månad mindre än 30 år minskas din pension med 1/360. Har du arbetat deltid under en tid kan det påverka din tjänstepension.

Har du tjänat in kollektivavtalad ålderspension i en eller flera tidigare anställningar kan de komma att samordnas med din pension från FTP. Samordningen innebär att du får ta med anställnings-

tiden hos tidigare arbetsgivare och att den pension som tjänats in räknas med i den kommande pensionen.

Pensionen betalas ut från det du fyller 65 år och så länge du lever. Du kan välja att ta ut pensionen redan från 55 års ålder. Du kan också ta ut all pension under en begränsad tid.

Premiebestämd ålderspension - FTPK

Din arbetsgivare betalar varje månad en premie beräknad som en viss procent av din lön till den premiebestämda ålderspensionen, FTPK. Procentsatsen till FTPK är fastställd till 2,9 %.

Du väljer själv i vilket försäkringsbolag premierna ska placeras. Du ska också bestämma vilken typ av pensionsförsäkring du vill ha. Du väljer mellan så kallad traditionell pensionsförsäkring, som ger en viss garanterad avkastning, och fondförsäkring, där avkastningen är beroende av hur fonden utvecklas. Se vidare information hos Valcentralen.

Pensionens storlek beror på hur stora premier som betalas in för dig, vilken avkastning du får på dina premier samt under hur lång tid du tar ut pensionen.

FTPK kan betalas ut tidigast från 55 års ålder. Pensionen betalas ut så länge du lever eller under en kortare tid om du så vill.

Deltidspension

Från 62 års ålder finns möjlighet till deltidspension. Ansökan om deltidspension görs skriftligen till arbetsgivaren senast sex månader innan deltidspensionen ska börja gälla. Av ansökan ska bl.a. framgå vilken sysselsättningsgrad som avses. En närmare kommentar till reglerna om deltidspension finns i bilaga 5 till FTP 17 som finns att ladda ner från FAO:s hemsida.

Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd innebär att pensionen övergår till make/maka/registrerad partner/sambo/barn när du avlider. Vem som ska få pensionen bestäms genom ett förmånstagarförordnande.

En pensionsförsäkring utan återbetalningsskydd upphör när du avlider. Det sker därmed inga pensionsutbetalningar från försäkringen efter dödsfallet.

Du väljer om du vill ha din FTPK-ålderspension med återbetalningsskydd eller utan. Väljer du återbetalningsskydd blir din egen ålderspension lägre än vad den skulle ha blivit utan återbetalningsskyddet. Valet om återbetalningsskydd gör du hos Valcentralen.

Om du väljer återbetalningsskydd senare än vid första möjliga valtillfälle eller mer än tolv månader efter en familjehändelse krävs en hälsodeklaration. Med familjehändelse menas att ingå äktenskap, registrera partnerskap, att bli sambo eller att få barn.

Ersättning vid sjukdom

Vid sjukfrånvaro upp till 90 dagar får du ersättning från arbetsgivaren och från Försäkringskassan. När du varit sjuk i mer än 90 dagar i följd eller om du varit sjuk vid flera tillfällen i sammanlagt mer än 105 dagar under en 12-månadersperiod utbetalas sjukpension genom FTP. Den kompletterar ersättningen från Försäkringskassan.

Sjukpensionens storlek är beroende av din lön, hur länge du är sjuk och om du är sjukskriven på heltid eller deltid. Lönegränserna baseras på hur prisbasbeloppet respektive inkomstbasbeloppet utvecklas. Blir du partiellt sjukskriven utbetalas sjukpension i proportion till sjukskrivningsgraden.

Tabellen nedan gäller för 2023

pbb/ibb	Lönedel kr/mån	Under period när sjukpenning utbetalas från Försäkringskassan		Under period när sjuk-/aktivitetsersättning utbetalas från Försäkringskassan
		Dag 91–360	Dag 361–	
Sjukpension i % av lönedel vid hel sjukskrivning				
< 7,5 pbb	– 32 813	10 %	0 %	15 %
7,5 pbb– 10 pbb	32 813– 43 750	10 %	0 %	65 %
10 pbb– 20 ibb	43 750– 123 833	65 %	65 %	65 %
20 ibb– 30 ibb	123 833– 185 750	32,5 %	32,5 %	32,5 %

Pension till efterlevande vid dödsfall

Om du avlider under anställningstiden får dina efterlevande pension genom en eller flera av de olika försäkringsdelarna i FTP 2.

Dessa är

- obligatoriskt familjeskydd
- förstärkt familjeskydd
- barnpension
- familjepension för inkomster över 7,5 förhöjda prisbasbelopp.

Kostanden för det förstärkta familjeskyddet tas från premien till FTPK. För de övriga försäkringarna betalar arbetsgivaren premien.

Obligatoriskt familjeskydd

Skyddet gäller för alla tjänstemän från 18 till 65 års ålder och innebär att om du avlider innan du har fyllt 65 år utbetalas en efterlevandepension till den/de personer du valt som förmånstagare.

Pensionen är två förhöjda prisbasbelopp per år vilket innebär 8 917 kr/mån år 2023. Pensionen utbetalas under fem års tid.

För det obligatoriska familjeskyddet finns ett generellt förmånstagarförordnande som innebär att pensionen i första hand utbetalas till make/maka, registrerad partner eller sambo och i andra hand till arvsberättigade barn.

Vill du ha andra mottagare av pensionen kan du ändra det generella förmånstagarförordnandet genom ett särskilt förmånstagarförordnande som görs skriftligen till Valcentralen. På Valcentralens hemsida finns en blankett för detta. Möjliga mottagare är begränsat till den nära familjekretsen.

Har du gjort ett särskilt förmånstagarförordnande är det extra viktigt att vara uppmärksam och hålla det uppdaterat. Du bör se över det om din familjesituation förändras, till exempel om ett samboförhållande upphör, annars finns det risk för att pensionen utbetalas till ”fel person”

Förstärkt familjeskydd

Du kan välja till ett förstärkt familjeskydd. Det är en efterlevandepension som du själv betalar för. Betalningen tas från premien till din FTPK, som därmed blir lägre. Följaktligen blir också pensionen från din FTPK lägre. Kostanden för familjeskyddet är beroende av din ålder, storlek av ersättningsnivån och längden av utbetalningstid.

Vill du ha det förstärkta familjeskyddet ska du göra två val. Dels hur stor efterlevandepensionen ska vara, dels under hur många år den ska utbetalas.

Efterlevandepensionens storlek är fastställd i prisbasbelopp per år. Du kan välja mellan:

Antal pbb/år	Pension 2023, kr/mån
1	4 375
2	8 750
3	13 125
4	17 500

Valbara utbetalningstider är 5, 10, 15 eller 20 år. Beloppet utbetalas om du avlider före 65 års ålder. Utbetalningarna upphör dock senast den månad när du skulle ha fyllt 70 år.

Efterlevandepensionen utbetalas till förmånstagare enligt samma regler som gäller för det obligatoriska familjeskyddet (se ovan). Du kan ha olika förmånstagare till det obligatoriska familjeskyddet och det förstärkta familjeskyddet.

Om du väljer det förstärkta familjeskyddet senare än vid första möjliga valtillfälle eller mer än tolv månader efter en familjehändelse krävs en hälsodeklaration. Med familjehändelse menas att ingå äktenskap, registrera partnerskap, att bli sambo eller att få barn. När redan samboende eller registrerade partner gifter sig med varandra anses det dock inte som familjehändelse.

Förskydd

Innan du fått möjlighet att besluta om du ska ha det förstärkta familjeskyddet eller inte, omfattas du av ett förskydd. Det innebär att ett belopp på 8 750 kr/mån utbetalas under fem års tid till dina förmånstagare om du skulle avlida under förskyddstiden.

Förskyddet gäller från den dag du tillträder anställningen till och med tre månader efter det att du fått möjlighet att välja försäkringsbolag för din premiebestämda ålderspension, FTPK.

Barnpension

I FTP 2 ingår en särskild barnpension. Om du har barn under 20 år när du avlider betalas en pension till barnen.

Pensionens storlek beräknas i två steg. Först beräknas ett grundbelopp som är 16 % av lönen. Lön

upp till 7,5 förhöjda prisbasbelopp (33 438 kr/mån år 2023) medräknas. Därefter fastställs pensionens storlek med hänsyn till antalet barn under 20 år.

Antal barn	Pension i % av grundbelopp
1 barn	75 %
2 barn	110 %
3 barn	135 %
4 barn	150 %
fler än 4 barn	150 % + 10 % för varje barn utöver 4

Pensionen delas lika mellan barnen.

Familjepension för inkomster över 7,5 förhöjda prisbasbelopp

Har du en månadslön över 7,5 förhöjda prisbasbelopp, 33 438 kr år 2023, omfattas du av en familjepension som gäller såväl under din anställningstid som efter din pensionering. Har du make/maka/sambo/registrerad partner eller barn under 20 år utbetalas familjepension till dem när du avlider. Pensionsutbetalningen pågår så länge som någon av betalningsmottagarna lever alternativt barn blir 20 år. Restriktioner finns vid omgifte/nytt samboskap.

Familjepensionens storlek beror på din lön och hur många förmånstagare du har. Pensionsberäkningen görs därför i två steg.

I det första steget beräknas ett grundbelopp enligt tabellen:

Lön i basbelopp	Lön kr/mån år 2023	Grundbelopp i % av lön i skiktet
7,5 fpbb – 20 pbb	33 438–87 500	32,5 %
20 pbb – 30 pbb	87 500–131 750	16,25 %

Därefter beräknas pensionen i procent av grundbeloppet enligt följande:

Förmånstagare	
Efterlevande make/maka/sambo/registrerad partner	
utan barn	100 %
med 1 barn	130 %
med 2 barn	150 %
med fler än 2 barn	150 % + 10 % för varje barn utöver 2

Enbart barn	
1 barn	75 %
2 barn	110 %
3 barn	135 %
4 barn	150 %
Fler än 4 barn	150 % + 10 % för varje barn utöver 4

Om såväl make/maka/sambo/registrerad partner som barn är förmånstagare erhåller make/maka/sambo/registrerad partner 75 % av grundbeloppet. Pension till flera barn delas lika.

Rätt att avstå

Du har rätt att avstå från framtida intjänande av familjepension. Den premie som då friläggs sätts istället in i din FTPK och ökar därmed din egen ålderspension. Avståendet gäller hela premien till familjepensionen.

Observera att ett avstående från familjepension aldrig kan återkallas. Avståendet gäller såväl pågående som framtida anställningar där du omfattas av FTP-planen fram till dess du går i pension.

Ett avstående från familjepensionen kan göras när som helst under anställningstiden.

Livförsäkring vid dödsfall – TGL

Utöver familjeskyddet i FTP omfattas du även av en tjänstegrupplivförsäkring, TGL. Försäkringen bekostas av din arbetsgivare och försäkringsbolag är det försäkringsbolag din arbetsgivare skrivit avtal med. För att få hel TGL krävs att din anställning omfattar minst 15 tim/vecka. För mer utförlig information hänvisas till din arbetsgivare.

Huvudreglerna för TGL är:

Vid dödsfall under anställningstiden, längst till 70 års ålder, utbetalas ett engångsbelopp. Vid dödsfall före 55 år ålder utbetalas sex prisbasbelopp (315 000 kr år 2023). Från 55 års ålder minskas beloppet med halvt prisbasbelopp per år fram till 64 års ålder då försäkringsbeloppet är ett prisbasbelopp.

Utbetalningen görs till förmånstagaren. Det generella förmånstagarförordnandet innebär att utbetalningen i första hand sker till make/maka/registrerad partner, i andra hand till barn och i tredje hand till föräldrar.

Du kan genom ett särskilt förmånstagarförordnande välja annan förmånstagare, till exempel sambo. Har man gjort ett särskilt förmånstagarförordnande är det extra viktigt att vara uppmärksam och se över det om familjesituationen förändras, till exempel om ett samboförhållande upphör. Annars finns det risk för att utbetalningen sker till "fel person".

Vill du ha ett särskilt förmånstagarförordnande eller ändra förmånstagarförordnande för din TGL gör du det skriftligen hos det försäkringsbolag som din arbetsgivare har avtal med.

Har du barn under 20 år utbetalas även ett engångsbelopp till dem om du avlider. Beloppet sänks successivt tills barnet fyller 20 år. Till barn som inte har fyllt 17 år utbetalas två prisbasbelopp (105 000 kr år 2023), till barn mellan 17 och 19 år ett och ett halvt prisbasbelopp (78 750 kr år 2023) och till barn som har fyllt 19 men inte 20 år utbetalas ett prisbasbelopp (52 500 kr år 2023).

Skulle din make/maka/sambo/registerade partner avlida och hen inte omfattas av TGL i sin anställning utbetalas ett försäkringsbelopp om ni har barn under 17 år. Försäkringsbeloppet till dig är ett halvt prisbasbelopp (26 250 kr år 2023) och till varje barn under 17 år ett prisbasbelopp (52 500 kr år 2023).

Inkomstskatt

Sjukpension och ålderspension beskattas som inkomst av tjänst. Förmånstagarna till de olika efterlevandepensionerna betalar också inkomstskatt. På ersättningar från tjänstegrupplivförsäkringen, TGL, betalas ingen inkomstskatt.

”Valcentralen” är valcentral

Valcentralen är valcentral för FTP och administrerar de val som ska göras för FTPK-premien. De tar också emot anmälningar om det förstärkta familjeskyddet, administrerar förmånstagarförordnande, gör premieberäkning och förmedlar premierna.

Försäkringsbolag

Din arbetsgivare har tecknat avtal med ett försäkringsbolag för den förmånsbestämda ålderspensionen, sjukpensionen, barnpensionen, familjepensionen och tjänstegrupplivförsäkringen.

För FTPK finns flera försäkringsbolag att välja mellan. Se närmare information om detta på valcentralens hemsida. Om du inte väljer försäkringsbolag placeras dina FTPK-premier hos Alecta i en traditionell pensionsförsäkring utan återbetalningskydd.

För det obligatoriska familjeskyddet och förstärkta familjeskyddet är Livförsäkringsbolaget Skandia.

Om du vill veta mer

På Valcentralens hemsida – www.valcentralen.se – kan du läsa mer om FTP och få praktisk information.

På FAO:s hemsida – www.fao.se – finns hela FTP-avtalet att hämta. Där finns också denna broschyr samt en motsvarande om FTP 1.

De olika försäkringsbolagen har också information om FTP. På valcentralens hemsida finns länkar till försäkringsbolagen.

Du kan också vända dig till din arbetsgivare med dina frågor eller till din fackliga organisation.

Den här broschyren har tagits fram av Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation, FAO.

Senast ändrad:
2023-01-05